

mærket, aldeles fortræffelig og uundværkelig i store Forretninger, men i smaa Forretninger tror jeg ikke, man vil faae den gennemført. Af en Urtefrankhandel, der gaar fra om Morgenen Kl. 6 til om Aftenen Kl. 11 tør man bestemt ikke fordrø, at der skal finde en saadan Kasseopgjørelse Sted. Der fordrøes jo ganske vist ikke, at der skal bringes en virkelig Afstemning til Stede, thi der fordrøes blot, at Differencen skal føres op enten paa den ene eller anden Side, men jeg antager som givet, at det i de allerfleste Tilfælde vil medføre, at der Dag for Dag bliver opført en Post enten til Indtægt eller til Udgift for at faae den fornødne Ballance til Stede. — Med Hensyn til § 6 fordrøes der, at ved Opgjørelsen skulde tvivlsomme Fordringer sættes til den sandsynlige Værdi. Ja, det følger jo i Grunden af sig selv, at naar en Mand for sit eget Vedkommende vil gjøre sin Status op, da maa han tage saadanne Hensyn, men at Lovbefale det, synes jeg ikke kan føre til Noget; thi hvad er tvivlsomme Fordringer? Meget hyppigt kan man tage Feil i den Retning og karakteriserer en Fordring som tvivlsom, der ganske aldeles gaar ind, medens en anden, som man troede ganske sikker, ikke gaar ind. Jeg tror derfor aldrig, at man ved en Fallit, hvor man altsaa skulde revidere, om alle disse Ting ere iagttagne, faar nogetomhelst Hold paa den Vedkommende, fordi han i den Henseende har gjort noget rent Forfert. Der kan jo nemlig ikke forlanges Andet af Vedkommende, end at han gjør det efter sin bedste Evne, og derfor vil det ikke kunne føre til noget Resultat; enhver Forretningsmand maa vide det. Der er endvidere i samme Stykke foreslaaet, at uerholdelige Fordringer skulde afskrives. Ja, dette maa jo ogsaa være en Smagssag. Dersom man ved uerholdelige Fordringer kun mente saadanne, som der faktisk aldeles Intet er ved at gjøre, f. Ex. naar en Mand er død og borte og Boet Intet eier, saa kan man ganske vist sige, at Fordringen er uerholdelig, men saalænge Debitor lever, saa kan der indtræde Forhold, der gjør, at han dog kommer til at betale, det maa derfor overlades til Folks eget Skjøn, om der skal afskrives, eller de ville lade det være. Det vil man ikke, synes jeg, med Nytte kunne lovgive Noget om. — Ved § 9 forlanges, at man skal opbevare Bilag i en lang Tid; der nævnes Forretningsbreve, Telegrammer og andre Bilag. Dermed antager jeg, at man kun mener saadanne Breve og saadanne Telegrammer, som have nogen Betydning; thi et Brev, der kun indeholder Forespørgsel om at kjøbe Noget eller et Tilbud om at sælge Noget uden at føre til nogen

Handel, om det opbevares eller ikke, vil jo for Forretningens Skyld være ligegyldig. I alle større Forretninger medfører den Slags Ting ingen Tvivl, for der gjemmer man kortlagt Alt, men i mindre Forretninger er det jo ikke Brug, og det vil efter min Mening ogsaa være fuldstændig overflødig, saa meget mere overflødig, som Loven fordrøer en Aarsopgjørelse og en aarlig Status. Naar denne Aarsopgjørelse og Status er affattet, saa vil det jo være fuldt ud rigeligt, naar alle de Bilag ere til Stede et Aarstid eller to. Naar en Forretning føres saa ordentlig, at der aarlig foretages disse Opgjørelser, saa vil det jo ikke let være til nogen Nytte for Trediemand, at man befaler Folk at gjenme disse Bilag i 10 Aar. Hvad jeg hovedsagelig har imod Loven er, at, naar den er udkommet, saa antager jeg det for temmelig givet, at enhver Fallit vil være straffskyldig. Der vil næppe findes et Bo, der gaar fallit, hvor man kan sige, at Alting er fort npiagtigt efter denne Lov, men naar Resultatet altsaa bliver det, at saa godt som Enhver kan straffes, saa synes jeg, at denne Lov gaar for vidt, det er vel maaste ikke Meningen, at naar Folk efter deres bedste Vidende og Evne have ført de Bøger, de skulde, men alligevel har ført dem helt slet, at de saa skulde straffes, men dersom det skulde være til nogen Nytte, saa maatte Meningen dog være, at de ikke kunne undskyldes sig med, at de ikke havde Evne til at føre dem bedre, men at de virkelig skulde præstere det Forlangte. Til en saadan Fordring synes jeg, man ikke let kan komme, uden at man ogsaa stiller en Fordring til dem, der løse Næringsbevis for Forretninger, som falde ind under denne Lov, at de ogsaa ere i Besiddelse af saadanne Egenstaber, at de kunne fyldestgjøre Loven.

Justitsministeren (Kellermann):

Jeg skal først bemærke til den sidst cerede Taler, at han synes at være uvibende om, at det allerede efter den bestaaende Lovgivning paahviler Folk at føre Handelsbøger, og paahvile dem væsentlig i samme Omfang som efter dette Lovforslag. Lovforslaget udvider ikke i nogen væsentlig Grad Antallet af dem, der skulde føre Handelsbøger, og forsaavidt Lovforslaget har nogle flere Tilfælde end den hidtil bestaaende Lov, høre de ikke til dem, hvor der kan være Vanskeligheder for de Paagældende, med Hensyn til Bøgers Førelse. Den nu gjældende Lov paalægger nemlig ogsaa enhver Detailhandler at føre Handelsbøger, og jeg tror derfor ikke, der er nogen væsentlig Forskjel i Henseende til, hvem der skal føre Handels-